

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Адриан Георгиев , Софийски Университет „Св. Климент Охридски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен “доктор” по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“

от Стоимен Красимиров Пеев

на тема „ Ансамблови и инструментални проблеми в струнните квартети на Михаил Пеков“, с научен ръководител: проф. Ангел Станков

Стоимен Пеев НМА е завършил висшето си образование в НМА „ Проф. Панчо Владигеров “ в класа на именитата цигуларка и педагог проф. Гинка Гичкова. Изучавал е камерна музика в класа на проф. Мая Патронева, но активно работи и с проф. Евелина Арабаджиева. В периода на следване печели награди от академични и международни конкурси, сред които са : Академичен конкурс за цигулари, Академичен конкурс за камерна музика, Международен конкурс за цигулари "Панчо Владигеров"- Шумен, Международен конкурс за цигулари "Емил Камиларов"- София. Участва активно в майсторските класове на професорите: Минчо Минчев, Кшищоф Веркшин, Ян Талих, Йозеф Рисин, Естер Хафнер, Стефан Камиларов. Участва активно и в летните международни музикални академии "Holland music sessions"- Берген и "ISA sommer academie" - Семеринг. През 2011г. печели конкурс и стипендия за специален гост на XIV – ти международен конкурс за цигулари „ X. Виенявски“ в Познан, Полша. От 2011г. е поканен да се присъедини към състава на камерен ансамбъл "Софийски солисти" , където работи и до ден днешен като водач на групата на втори цигулки. От изявите му със „Софийски солисти“ получава покана от композитора Александър Текелиев да реализира звукозапис на пиесата „Нюанси“ под диригентството на Григор Паликаров, и със Симфоничния оркестър на БНР. През 2015г. е поканен от маестро Оикава да изпълни концерта за цигулка и оркестър на Чайковски в „Metropolitan Art Space“ в Токио. Бил е солист на редица оркестри в страната и чужбина. Има множество записи и излъчвания в БНР и БНТ. От 2014г. е първи цигулар на квартет "София", при Софийската филхармония. От 2015г. е бях приет като редовен докторант в катедра „Камерна музика“ при НМА „ Проф. Панчо Владигеров“ , гр. София. От 2020г. е и хоноруван преподавател в същата катедра.

От изложената биографична справка може да се аргументират и мотивите за избор на тема, както и изключително ясната концепция по изграждането на дисертационния труд.

Дисертационният труд е в обем от 111 стр., списък с използвана литература, както и списък-приложение с концертна дейност и публикации, свързани с художественотворческа докторантура в катедра „камерна музика“ при НМА „Проф. Панчо Владигеров“ гр. София за периода март 2016г. – март 2019г.

В структурно отношение дисертационният труд е разработен е няколко обособени части - увод, глава първа, и глава втора.

В уводът на разработката, Стоимен Пеев прави кратък обзор за жанра струнен квартет и интересът на българските композитори към този тип композиции, като определя за *...своеобразни „рекордьори“ по обем и творчество Михаил Пеков и Марин Големинов. По думите на авторът, в този факт има логика – и двамата са великолепни цигулари, които с удоволствие са свирили както в струнен квартет така и във всички разновидности на оркестрите.* (цитат)

Стоимен Пеев споделя своя опит и наблюдения върху музиката на Михаил Пеков от работата му със струнен квартет „София“. Както споделя, е имал късмета да се запознае със спецификата на интерпретацията на някои творби чрез личното напътствие на автора. Срещите му с Михаил Пеков допълнително разширяват хоризонта на познанията му.

Предмет на изследването е работата на изпълнителя върху знакови творби за струнен квартет на Михаил Пеков. В предложеният дисертационен труд на тема „Ансамблови и инструментални проблеми в струнните квартети на Михаил Пеков“ авторът си поставя три основни цели:

- да сподели своя изпълнителски опит в интерпретацията на част от досега написаните произведения за струнен квартет на Михаил Пеков.
- да предаде част от личните препоръки, които съм получил от автора при работата си над неговите творби.
- да проследи творческия път на композитора, да очертае неговите естетически позиции, както и да формулира характерните особености на неговата музика в различните периоди.

Допълнително, авторът си поставя следните задачи :

- Подробен анализ на четири знакови квартета на Михаил Пеков - Струнни квартети № 3, 13, 17 и 19 в контекста на практическите изпълнителски и отчасти естетически проблеми.
- Провеждане на методологичен анализ по изследваната проблематика.
- Изясняване на спецификата на изследваната материя.
- Разработването на метод за практическа работа над анализиранияте проблеми.
- Провокиране на изследователски интерес към други жанрове от творческото наследство на Михаил Пеков.

Методологичната основа на изследването се явява опитът ми като камерен изпълнител и солист на оркестри, познанията ми за жанра на струнния квартет от възникването му през 18 до 21 век, както и спецификата на жанра при българските композитори от всички поколения.

Методите на изследването се базират на психомузикална, философска, музиковедческа и изкуствоведческа литература по изследваната проблематика, собствения практически опит и експериментална работа.

Научният принос на изследването е първото теоретично изследване на квартетното творчество на Михаил Пеков от гледна точка на неговата интерпретация. Теоретичната значимост на изследването е свързана с подробните анализи на формата, структурата и фактурата в творчеството за струнен квартет на Михаил Пеков.

Практическата значимост на изследването са препоръки към бъдещите изпълнители, извлечени от собствен интерпретаторски опит и лични указания на композитора.

В глава първа се прави обзор и анализ на Михаил Пеков като автор, а чрез думите на

изследователи, занимавали се с творчеството на М. Пеков Стоимен Пеев се съгласява с

„... дълбоката „бразда на оригиналност“, която определя М. Пеков като автор, неприемащ 12тоновите и алеаторно - сонорните методи от една страна, но също и като автор, който се самоотделя, който скъсва и с академизма и повторението на традициите“.

Следва анализиране на основни позиции в естетиката и инструменталното писмо на Михаил Пеков , и значението им за трактовката на жанра струнен квартет , тематизмът, идеята за драматичното и инструментална абстракция в квартетите на Михаил Пеков , периодизация в творчеството на Михаил Пеков, интерпретацията на струнния квартет в различните творчески периоди, както и късния период на камерното творчество на композитора - създаване, изпълнения и издаване на Квартети № 17.

В глава втора Стоимен Пеев споделя своите виждания, и анализи в помощ на интерпретатора, наблюденията си върху архитектуриката и стила, създаване на основите на квартетния стил на М. Пеков , интерпретация на формата и квартетната фактура в ранното му творчество, стилистика и интерпретация на формата в първия зрял опус Квартет № 3 , зрелият период в камерното творчество на Михаил Пеков (Квартет № 13), късните квартети. Специално място е отделено на обновяването на жанра чрез семантичното и жанровостта, преминаването на жанровите граници между танцувалност и носталгия.

Като заключение, Стоимен Пеев споделя, че дисертационният труд се опира на съчетанието на теория и практиката си като камерния изпълнител. Направен е опит за подпомагане на бъдещите изпълнители на знаковите квартети № 3, 13, 17 и 19, чрез осветляването на някои проблеми и предложен начин за решаването им, особено по отношение обезпечаване на добър ансамбъл и баланс. Стоимен Пеев подчертава, че препоръките му към бъдещите изпълнители на творчеството на Михаил Пеков не са еднакво подходящи за различните творчески натюрели и сетивност. Защото сред тях ще има по интуитивни или по-образовани, по поетични в светоусещанията си или разглеждащи материята в по-философски план, по-модерно мислещи или по-консервативни. Вкусовете по отношение щрихите, фразировката, артикулацията, динамиката и агогиката винаги ще са различни и винаги ще са обект на спорове. Затова всеки изпълнител е наложително да подходи съобразно своите базисни знания.

Като единствена забележка, или по-скоро препоръка бих обърнал внимание на някои дребни графични и пунктуационни пропуски в основния текст. В този смисъл, ако разработката прерасне в по-голяма публикация (което го препоръчвам) препоръчвам допълнителна редакторска доработка.

Всичко казано до тук, ми дава основания да препоръчам на уважаемото жури да оцени високо разработката, като присъди образователната и научна степен “доктор” по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“

1.07.2021г.

подпис: .....

Проф.д-р Адриан Георгиев